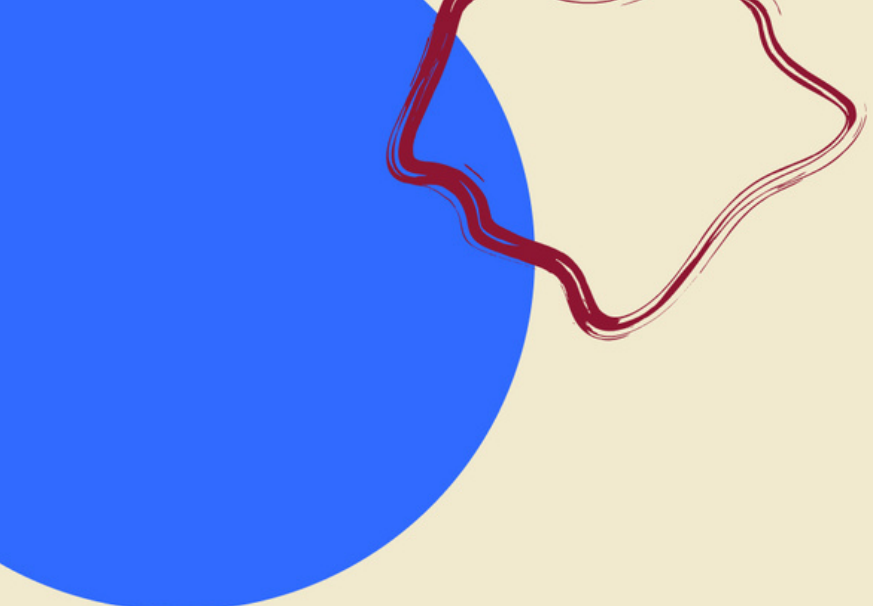

DJES

DANISH JOURNAL OF EDUCATION STUDIES

MODSTAND MOD METODER

Når børn og unges afvisninger, omgørelser og undvigelser i forskning bliver vidensgenererende

Sofie Sauzet, lektor, ph.d., Københavns Professionshøjskole

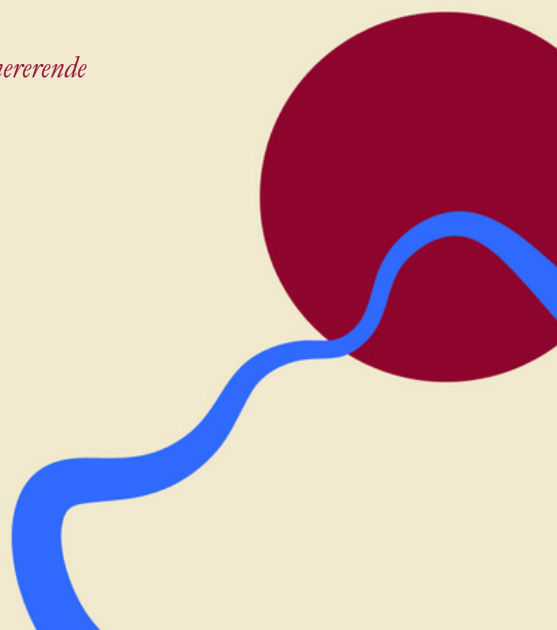
David Thore Gravesen, lektor, ph.d., VIA University College

FORSKNINGSARTIKEL (FAGFÆLLEBEDØMT)

TEMANUMMER: MÆRKELIGE METODER

MARTS 2026

PUBLICERET ONLINE

Kolofon

Redaktører

Miriam Madsen (chefredaktør), Maria Louise Larsen Hedegaard, Kim Holflod, Karina Kiær, Bea Møller Schmidt, Julie Reng Andersen, Katrine Mygind Bach, Simon Langkjær, Nanna Bregnballe, Jan Thorhauge & Daniel Kardyb

Nummer

Årgang 4, nr. 3/2026, publiceret fortløbende

Artikeltype

Forskningsartikel (fagfællebedømt)

Adresse

Department for Education Studies

DPU, Aarhus University

Tuborgvej 1642400 Copenhagen NV:

djes@edu.au.dk

<https://tidsskrift.dk/tidsskriftforuddannelsesvidens/index>

ISSN: 2794-3445

Visuel Identitet

Puk Dam Sørensen

This work is licensed under a Creative Commons

Attribution 4.0 International License

MODSTAND MOD METODER

NÅR BØRN OG UNGES AFVISNINGER, OMGÅELSER OG UNDVIGELSER I FORSKNING BLIVER VIDENSGENERERENDE

Sofie Sauzet, lektor, ph.d., Københavns Professionshøjskole

David Thore Gravesen, lektor, ph.d., VIA University College

Abstract

Artiklen undersøger børn og unges afvisninger, omgørelser og undvigelses af forskningsmetoder som modstandsformer og eksperimenterer med at læse disse former for modstand som vidensgenererende om det, metoderne var tiltænkt at undersøge. Med afsæt i feltarbejde fra et projekt om fritidspædagogers arbejde med børn og unges mediepraksisser i fritids- og ungdomsklubber (4.–9. klasse) analyseres erfaringer med metoden 'digitale logbøger' (Sauzet et al., 2024). I projektet oplevede vi både vanskeligheder med at rekruttere deltagere og fastholde deres engagement. Vanskelighederne oplevede vi først som besværlige, men i artiklen læser vi dem som modstandsformer, der synliggør metoders uforudsigelige involveringer i verdens fortsatte tilblivelse. Artiklens bidrag er at vise, hvordan modstand i feltarbejde kan forstås som videnskabspraksisser, der kan åbne for nye empiriske og metodologiske indsigter.

Nøgleord: Medicpraksis; sociale medier; forskningsmetoder; digitale logbøger; børn og unge

"Jeg er kommet for at interviewe Villads, som forinden har sendt mig en masse screenshots uden tekst. Jeg er i klubben kl. 14 som aftalt. Sidder i køkkenet og venter. Villads kommer kørende ind i klubben på sit elektriske løbehjul kl. 14:20. Han ruller forbi mig og siger hej, men han skal lige noget, siger han og triller videre. Efter 10 minutter ruller han op til mig igen og fortæller, at han alligevel ikke kan blive interviewet lige nu. Han skal lige hjem og sige hej til nogen. Jeg smiler, selvom jeg skumler indeni. Fortæller ham, at jeg kun er i klubben for at snakke med ham. Han foreslår kl. 16 i stedet. Jeg siger: 'Ok, jeg venter, men så må du love at komme tilbage' mens jeg smiler til ham. Han smutter igen på sit løbehjul. Jeg giver et anstrengt smil til pædagogen, som jeg forestiller mig kan se, hvad jeg tænker. Jeg ved ikke helt, hvor jeg skal placere mig i klubben, mens jeg venter. Føler mig akavet. Går lidt hvileløst rundt og ender med at gå ud at vente i min bil. Villads er tilbage lidt over 16. Han suser ind i interviewlokalet med et stort smil og i flugt fra et drama med højlydt grin og hvin på gangen. Han sidder uroligt under interviewet, kører rundt på kontorstolen, rejser sig op, sætter sig omvendt. Mobiltelefonen er hele tiden fremme. Tjekker Snapchat, mens vi snakker, snapper og streaker. Svarer kort og hurtigt på mine spørgsmål. Ja, nej, ved ikke-agtige svar. Går ikke i dybden (vil han mon ikke?). Han bliver lidt irriteret over spørgsmålet om, hvorvidt han har brug for hjælp med eller på sociale medier. Det aner han da ikke, svarer han. Det spørger alle voksne om, men han ved ikke en skid, siger han opgivende."
(Feltnoter)

Formål med artiklen

I denne artikel vil vi eksperimentere med at læse børn og unges afvisninger, omgælder og undvigelser af forskningsmetoder som modstandsformer, og vi vil reflektere over, hvordan modstandsformerne skaber viden om netop det, de selvsamme forskningsmetoder skulle skabe viden om. Ved at undersøge børn og unges modstand mod metoder som vidensgenererende handler artiklen også om, hvordan forskningsmetoder er bøvlede og uforudsigelige involveringer i verdens tilblivelse (Barad, 2007; Haraway, 2016). Artiklen trækker på feltarbejde fra et forskningsprojekt om pædagogers arbejde med børn og unges praksisser med og på sociale og digitale medier (herefter mediepraksisser; Larsen & Johansen, 2024). I projektet undersøgte vi, med børn, unge og pædagoger som medforskere, børn og unges mediepraksisser i fritidsklubber (4.-6. klasse) og ungdomsklubber (6.-9. klasse) (herefter klubber) samt pædagogers arbejde med børn og unges mediepraksisser. Formålet med projektet var at skabe viden om, hvordan børn og unges mediepraksisser får betydning for deres hverdagsliv i klubber og for pædagogernes faglighed i klubber, samt at afprøve nye fritidspædagogiske tilgange i arbejdet med børn og unges mediepraksisser. I artiklen vil vi trække på de dele af empirien, hvor vi oplevede besvær med metoden 'digitale logbøger' (Sauzet et al., 2024). Besværet bestod både i at hverve børn og unge til at deltage som medforskere i projektet og – når det lykkedes os – at huske dem på at lave og sende os digitale logbøger samt deltage i et afsluttende interview om logbøgerne. Besværet oplevedes i første omgang som bare det: besvær. Det gjorde, at projektet trak ud og at feltarbejdet blev irriterende, fordi vi skulle opsøge umiddelbart uinteresserede og nogle gange uvillige børn og unge, og det blev tiltagende akavet, når samtykkeerklæringer uddelt i forhåbning om deltagelse blev fundet uunderskrevne og sammenkrøllede på gulvet i klubben.

Men i denne artikel vil vi, inspireret af postkvalitative metoder (Falkenberg & Sauzet, 2023; Gunnarsson & Bodén, 2021) læse besværet anderledes, end vi umiddelbart oplevede det. Målet er at udvide mulighederne for, hvordan man kan læse børn og unges afvisninger, omgælder og undvigelser af forskningsmetoder og samtidig reflektere over, hvad modstand siger om forskningens ambition om at udforske børne- og ungeperspektiver. I flere årtier har børne- og ungeforskere diskuteret de etiske, ontologiske og epistemologiske udfordringer ved ambitionen om at udforske børne- og ungeperspektiver (Bodén, 2021; Clark & Statham, 2005; Spyrou, 2019), ikke mindst i relation til de magtrelationer, der findes mellem forsker (voksen) og informant (barn/ung) (Gravesen et al., 2021). For eksempel diskuterer MacLure et al. (2010) og Spyrou (2016), hvad børn og unges stilhed kan være udtryk for, når vi interviewer og observerer dem. Begge artikler advarer mod at se stilhed som udtryk for, at metoderne, stemningen, personen, spørgsmålet eller stedet var forkert, som om et perfekt forskningsdesign altid vil skabe ønskværdige svar. I stedet inviterer de til at se på stilhed som performativ eller som en udtryksform, der kalder på refleksion over, hvad der kan være på spil. Måske, at noget er svært at formulere? Måske, at stilhed er den eneste reelle modmagtsform, når voksne stiller spørgsmål? Måske, at stilhed er velvalgt, fordi den ikke straffes i modsætning til larm? Warming (2011) diskuterer ligeledes informanternes modvilje mod deltagelse og foreslår, at den kan læses som udtryk for kompetence og modstand imod at underordne sig de normer og forståelser, der ligger gemt i et forskningsdesign.

I artiklen vil vi eksperimentere med at læse afvisninger, omgæelser og undvigelser som modstandsformer, der kan sige noget om, hvordan børn og unge opererer kompetent, blandt andet ved at beskytte sig selv og andre, når det kommer til at dele indblik i deres mediepraksisser. Pointen er at diskutere, hvordan modstanden mod de forskningsmetoder, vi anvendte, både kan sige noget centralt om børn og unges mediepraksisser og noget om, hvordan metoder, der ”ikke virker”, kan læses som vidensgenerative.

I artiklen arbejder vi med følgende forskningsspørgsmål:

Hvad kan man få øje på, når man læser børn og unges afvisninger, omgæelser og undvigelser af forskningsmetoder som modstandsformer, og hvad siger børn og unges modstand om forskningens ambition om at udforske børn og unges perspektiver?

Metoder til at undersøge børn og unges mediepraksisser i klubber

I forskningsprojektet om det fritidspædagogiske arbejde med børn og unges mediepraksisser i klubber arbejdede vi med et aktionsforskningsinspireret design (Gunnarsson, 2018) med pædagoger, børn og unge fra to fritidsklubber og to ungdomsklubber. Projektet bestod af tre faser.

Indledningsvis undersøgte vi børn og unges mediepraksisser og pædagogers arbejde med disse i fritids- og ungdomsklubber. I denne fase lavede otte pædagoger snap-logs (Sauzet, 2014) af deres arbejde med børn og unges mediepraksisser. I samme fase lavede 18 børn og unge digitale logbøger (Sauzet et al., 2024), ni fra fritidsklubber og ni fra ungdomsklubber. De 18 børn og unge var mellem 10 og 15 år. Metoden er udviklet og afprøvet i samarbejde med nogle af pædagogerne og de unge i et forudgående projekt (Sauzet et al., 2024). Blandt andre havde Villads afprøvet og kommenteret metoden tidligere, og da han fik muligheden for at deltage igen, var han hurtig til at takke ja. Han fik sin far til at komme til klubben og underskrive samtykkeerklæringen, og Villads forsøgte ydermere at hverve sine venner til at deltage.

Digitale logbøger er en metode, hvor man beder sin medforsker screenshotte, eller tage billeder af, sin praksis med sociale/digitale medier i en given tidsperiode. Gerne med en lille beskrivende tekst til. Når tidsperioden er afsluttet, skal logbogen danne afsæt for et interview, hvor medforskeren kan udfolde og nuancere de screenshots, eller billeder, vedkommende har valgt at fremlægge. Digitale logbøger er inspireret af andre dag- og logbogsmetoder, som har til hensigt at gøre informanter til medforskere ved at lade dem skabe data om det liv, de selv er eksperterne i, og som forskere kan have svært ved at følge og se (Bramming et al., 2009; Hyers, 2018). Gennem arbejdet med digitale logbøger går børn og unge på feltarbejde i deres eget liv og får derved en aktiv rolle i at skabe data (Boylorn, 2008), og forskeren får omvendt mulighed for at udforske børn og unges mediepraksisser på tværs af deres hverdagsliv og ikke isoleret til de institutionelle kontekster, forskere oftest laver feltarbejde i.

I vores projekt blev børnene og de unge således inviteret ind i dele af projektet som medforskere. Parallelt med at pædagoger, børn og unge var på feltarbejde i deres eget liv, lavede vi (forskerne) snapshots af mediepraksisser i klubberne og multisensoriske observationer (Falkenberg & Sauzet, 2023), hvor vi både noterede børn, unge og pædagogers mediepraksisser, klubbernes indretning, arkitektur og organisering samt stemninger. I fase 2 arbejdede vi sammen med pædagogerne med den producerede empiri, i pseudonymiseret og tematiseret form, i empiri-, fremtids- og refleksionsværksteder (Gleerup & Egmose, 2022; Skibsted & Munkholm, 2022). På baggrund af værkstederne definerede pædagogerne indsatsområder, som de i fase 3 ønskede at arbejde med i relation til børn og unges mediepraksisser. Denne afsluttende fase fulgte vi op på med observationer af indsatser samt gruppeinterviews med pædagoger, børn og unge.

Etiske principper og praksisser

Forud for at hverve børn og unge til projektet udviklede vi en række etiske principper og protokoller. Et oplysningsbrev til alle børn og unge i de deltagende klubber blev rundsendt og ophængt for at sikre, at børn og unge i klubberne, samt deres værger, var bekendte med, at der var et forskningsprojekt i gang. En samtykkeerklæring skulle underskrives af værgerne til de børn og unge, der deltog som medforskere i projektet. Af erklæringen fremgik formålet med projektet, og det fremgik, at de data, børnene og de unge skulle producere til os i deres digitale logbøger, kun ville blive brugt til forskningsprojektet, og at hvis data skulle bruges til formidling, ville de blive anonymiseret. Desuden formulerede vi en opgavebeskrivelse målrettet mod børnene og de unge, der præciserede, at deres digitale logbøger ville blive brugt når forskerne skulle lave analyser og at eksempler ville blive brugt (i pseudonymiseret form) når forskere og pædagoger skulle udvikle nye tiltag, og at børnene og de unge derfor kun skulle dele det, de havde lyst til at dele med den målgruppe. Samtidig fortalte vi børnene og de unge, at de logbøger, de lavede, ikke ville blive videregivet i deres fulde form til pædagogerne, men kun ville blive brugt i tematiseret og pseudonymiseret form. Vi gennemgik formålet med projektet, oplysningsbrevet, samtykkeerklæringen og opgavebeskrivelsen med de børn og unge, der deltog i projektet.

Endelig lå beskyttelse af de deltagende børn og unge os på sinde. Vi ville hverken forstærke, udlevere eller skabe konflikter i deres liv (Kofoed, 2007; Sauzet, 2023) og arbejdede med kontinuerligt samtykke (Klykken, 2022) for at tillade børnene og de unge at fravælge deltagelse, også selvom de i første omgang havde takket ja. Undervejs i projektet lærte vi mere om, hvilke etiske udfordringer projektets design og tilgang igangsatte, hvilket vi vil reflektere over undervejs i analysen og vende tilbage til afslutningsvist.

Modstand mod metoderne

Om end vi gjorde os umage med etiske overvejelser og metodiske forberedelser, blev forskningsdesignet dog i visse tilfælde udfordret, og i flere situationer viste det sig vanskeligt at hverve børn og unge til at deltage som medforskere. I første omgang forstod vi det som udtryk for, at forskningsdesignet måtte justeres, så det var responsivt i forhold til det felt, vi bevægede os i. Indledningsvis forsøgte vi at hverve børnene og de unge ved at positionere dem som eksperter i deres eget liv (Gravesen et al., 2019; Horsdal, 2000).

Vi fortalte dem, at vi var interesserede i deres perspektiv, eftersom de var eksperter i deres eget liv og besad en afgørende og vigtig viden, som vi voksne skulle kende til. Da denne tilgang ikke resulterede i, at nok børn og unge sagde ja til deltagelse, besluttede vi os for at hverve ved at udlove gavekort til biografen. Med gavekortene (på 100 kroner) forsøgte vi at gøre det attraktivt at deltage, samtidig med at beløbet ikke var så højt, at det ville være svært at sige nej tak til deltagelse (Head, 2009) (Desuden tillod beløbet os at forblive indenfor vores finansielle ramme). Således sprang en ung fra, da han hørte, at der var tale om 100 kroner og ikke to biografbilletter, som han først havde forstået. For nogle viste gavekortet sig altså ikke at være nok. Vi slækkede også på metodens form. Vi understregede, at man ikke behøvede at skrive tekster til screenshottene (for nogle gav udtryk for, at det var uoverskueligt), og at man kunne nøjes med at screenshotte i kort tid frem for over en længere periode som først intenderet (hvilket gjorde, at nogle glemte opgaven undervejs). I en sidste krampetrækning forsøgte vi at hverve ved at smide notesblokken. Den havde vi ellers haft fremme for at tydeliggøre, at vi var forskere, der observerede (Christensen, 2004). I stedet gjorde vi, som pædagogerne anbefalede os, og forsøgte at danne relationer til børnene og de unge for at hverve. Vi spillede bordtennis, gamede, fløj med papirfly og lavede 'tastetests' med bind for øjnene. Det lykkedes os endelig at hverve nok deltagere, men besværet fortsatte ind i interviewene, hvor vi både oplevede at blive brændt af til interviewaftaler, og at nogle børn og unge virkede modvillige i forhold til at beskrive deres mediepraksisser. Som Villads – beskrevet indledningsvis i artiklen – der svarede med ”ja”, ”nej” og ”måske” på åbne spørgsmål, konstant tjekkede sin mobil, drejede rundt på stolen og ofte lod til at synes, at spørgsmålene, han fik, var besværlige eller irrelevante.

Akkumuleringen af modstanden var i første omgang kilde til frustration over projektets besværligheder og et næsten automatisk 'børn/unge-nu-til-dags (stort suk!)'. Men i et interview med Sonja lærte vi, at der var mere på spil:

Sofie: *Du har jo lavet den her logbog for mig. Den lavede du jo super hurtigt.*

Sonja: *Ja, ja.*

Sofie: *Og var det nemt, svært, besværligt?*

Sonja: *Det var nemt nok at sådan finde, hvad for noget jeg skulle sende, men det er lidt svært, for... for eksempel der kommer sådan notifikationer om, om man har taget screenshot af det, inde på nogle apps.*

Sofie: *Hvordan? Altså, hvis du tager et screenshot, så kommer der notifikation?*

Sonja: *Så står der sådan: 'Sonja tog et screenshot af chatten'.*

Sofie: *Okay. Inde på hvad for nogle apps er det?*

Sonja: *Snapchat.*

Sofie: *Har det været et problem for dig?*

Sonja: *Ikke så meget, fordi jeg har meget også taget med mine veninder, som godt ved, hvad projektet er. Og så har der været en eller to andre, hvor jeg bare har skrevet, at det var en fejl.*

Sofie: *Hvor du skrev, at det var en fejl?*

Sonja: *Ja. [Griner].*

Sofie: *Er folk bekymrede for, at man tager screenshots af det?*

Sonja: *Ja. Jeg tror, folk bliver lidt bange for, hvad man har brugt det til.*

(Udsnit af interview med Sonja)

I interviewet fortalte Sonja, at hun egentlig gerne ville gøre, som vores metode bød hende at gøre. Altså, screenshotte sine praksisser på og med sociale medier. Men metoden satte hende i en delikat position, hvor hendes deltagelse i projektet kunne gøre hendes venner bekymrede for hendes intentioner med at screenshotte samtaler mellem dem. Det var tydeligt, at det at screenshotte sine samtaler, for vores skyld, var svært foreneligt med det, hun ellers ville gøre online med sine venner. Det, Sonja lærte os, og den akkumulerede modstand, vi oplevede fra børnene og de unge, satte en kile ind i vores læsning af, hvad besværet med undersøgelsen mon kunne tænkes at skyldes. Vi besluttede os derfor at se på empirien igen for at undersøge besværet på en ny måde. Her vil vi derfor udforske, hvilke aspekter af børn og unges mediepraksisser vi kan få øje på, når vi læser besværet som modstand mod den magt, der lå i, at vi som udefrakommende voksne ville have børnene og de unge til at gøre noget for vores skyld (Nairn et al., 2005), og vi vil diskutere, hvad modstanden kan sige, mere overordnet, om forskningens ambition om at udforske børn og unges perspektiver.

Til brug for dette vender vi os nu mod Foucault (1982), som fremfører, at man for at forstå magt må studere dens modstandsformer.

Teori om modstandsformer

Ifølge Foucault er magt ikke noget, man kan have, men et spændingsforhold, der bør forstås relationelt som en handling på andres handling. Foucault foreslår, at man for at undersøge magtrelationer studerer antiautoritære modstandsformer, for eksempel børns modstand mod deres forældre, frem for magtens erklærede rationaler (Ball & Olmedo, 2013; Foucault, 1982). Idéen er, at man ved at undersøge modmagtens former kan forstå, hvordan magtens effekter opleves. Ifølge Foucault deler antiautoritære modstandsformer en række træk. De er transversale og dermed ikke begrænsede til enkelte lande og deres styringsformer. De er rettede mod, hvad magtformer prøver at gøre med dem, og er ofte reaktioner på den nærmeste "fjende" i her-og-nu-situationer. De yder modstand mod begrænsninger og styring af, hvad individer og deres fællesskaber skal, kan og er, og de modsætter sig magtens effekter, når magten er koblet til videns- og kompetenceprivilegier.

Endelig modsætter modstandsformer sig udefrakommende og deterministiske subjektforståelser både fra videnskaben og pædagogikken (Foucault, 1982, s. 780-781). I materialet har vi ledt efter modstandsformer, hvor børn og unge på forskellig vis, både eksplicit og mere subtilt, modsætter sig vores forsøg på at "forske i dem". Vi har fundet både afvisninger, omgælder og undvigelser, som eksemplificerer børnene og de unges reaktioner på, hvad vi bad dem om at gøre.

Disse træk kan også findes i forholdet mellem generationerne (børn/unge versus voksne), når det kommer til børn og unges mediepraksisser. Eksempelvis er voksne bekymrede over farer, der lurar i børn og unges mediepraksisser, og særligt skærmtiden, som forældre prøver at minimere (Brus, 2013, 2015; Staksrud, 2024; Staksrud & Ólafsson, 2020). Omvendt svarer børn og unge, at de ofte ikke deler deres mediepraksisser, eller bekymringer om samme, med voksne, hverken forældre, lærere eller pædagoger, men foretrækker at dele med andre børn og unge (Børns Vilkår, 2019; Smahel et al., 2020; Staksrud & Ólafsson, 2020).

Omvendt svarer børn og unge, at de ofte ikke deler deres mediepraksisser, eller bekymringer om samme, med voksne, hverken forældre, lærere eller pædagoger, men foretrækker at dele med andre børn og unge (Børns Vilkår, 2019; Smahel et al., 2020; Staksrud & Ólafsson, 2020). Og børn og unge, der har forældre, som er meget bekymrede over skærmtid, giver udtryk for, at det er svært at tale med deres forældre om det, der går dem på online (Staksrud, 2024, s. 58). Forældrefrustrationen over skærmtid og -aktivitet deles dog ikke på samme måde af børn og unge, der selv fremhæver andre aspekter af deres mediepraksisser som dyrkelsen af venskaber og afslapning (Brus, 2013; Larsen & Johansen, 2024; Staksrud, 2024). Flere undersøgelser af voksnes forståelser af børn og unges mediepraksisser argumenterer for, at voksne eksotiserer børn og unges mediepraksisser og har en deterministisk forståelse af digitale medier som noget, der former unges identitet (Herring, 2007, s. 33; Thurlow, 2006; Thurlow et al., 2020; Thurlow & Bell, 2009). Medieforskeren Herring argumenterer på denne baggrund for, at børn og unge får en 'dobbelt bevidsthed' om deres mediebrug, hvor de både har en bevidsthed om deres egne og om de voksnes perspektiver på deres mediebrug. Hvor nogle børn og unge orienterer deres mediepraksisser mod voksnes forståelser, orienterer andre dem mod deres egne forståelser og holder voksne(s) ude (Herring, 2007).

Det antagonistiske forhold mellem børn/unge og voksne kan med Foucaults begreb forstås som et 'transversalt' træk, der yderligere inspirerer os til at læse det, vi indledningsvis forstod som uvillighed mod at deltage i vores forskningsprojekt, som modstandsformer. Når vi læser med denne optik, åbnes der for at undersøge børn og unges modstand som et udtryk for, at der var ikkeintenderede magtrelationer og begrænsende subjektiveringsmuligheder på spil i vores forsøg på at gøre dem til medforskere.

I vores empiriske materiale var modstanden nogle gange eksplicit, men oftest var den subtil, ordløs og u håndgribelig (MacLure et al., 2010; Spyrou, 2016). Den var en friktion, vi fornemmede og noterede os, når døre blev lukket for observation, børn og unge forsvandt fra de sofaer, vi satte os i, og sms'er ikke blev besvaret. I det følgende viser vi eksempler, inspireret af Foucaults begrebsapparat, på det, vi oplevede som modstandsformer.

Modstandsformer

afvisninger

Den mest almindelige modstandsform, vi oplevede, var direkte eller indirekte afvisninger af at deltage i projektet. Det foregik oftest således, at en pædagog introducerede os for et barn eller en ung, som pædagogen håbede ville deltage i projektet. Vi introducerede herefter metoden for barnet/den unge, der nikkede anerkendende til projektidéen og modtog en samtykkeerklæring, som han eller hun lovede at få sine forældre til at underskrive. Derefter afviste barnet/den unge at deltage. Enten ved at 'ghoste' os, sige ja, men aldrig følge op, eller ved at forklare, hvorfor han eller hun ikke kunne alligevel. Som Lina gjorde på en sms: *"Hej Sofie. Jeg har tænkt lidt over jeres forskningsprojekt og jeg har dsu ikke meget motivation eller tid til det. Håber du forstår ♥."*

Fra en afvisningsliste med ti unges mere eller mindre gennemskuelige årsager til ikke at ville være med fremhæver vi Moussa, da hans afvisning blev efterfulgt af en mistænkeliggørelse, som kan sige noget om, at de unge med deres afvisninger måske ikke bare ville undgå at deltage, men også ville passe på deres privatliv.

"Afvisning nr. 2. Moussa, 6. klasse. Ville gerne, da vi (pædagogen og jeg) spurgte ham til skattejagten. Sagde ja, sådan: 'Helt sikkert!'. Men så glemte han det, tror jeg. Jeg fangede ham en anden dag i køkkenet med hans ven Aamir. De havde hørt, at der var biografbilletter på spil. Jeg fik begges mobilnummer. De ville begge to, sagde de (hurra! tænkte jeg), men så hørte jeg ikke mere. Efter en uge vendte Moussa tilbage. Han havde mistet samtykkeerklæringen, skrev han, og fik en ny fra pædagogen. Vi sms'ede et stykke tid. Han sendte en glad smiley med en besked om, at han havde fået lov af sine forældre: 'Jeg har fået lov 😊'. Han sendte dog aldrig samtykkeerklæringen. Via sms lavede vi alligevel en aftale om et interview 'Okay, det gør jeg' og 'ok', sms'ede han som svar på mine beskeder om, at han bare kunne tage loggene og samtykkeerklæringen med til interviewet, hvis det var nemmere for ham. For han havde intet sendt forinden. Jeg vidste godt, at det var usandsynligt, at interviewet ville blive til noget, men jeg håbede på, at han ville overraske mig positivt. Da jeg dukkede op i klubben på det aftalte tidspunkt, var han der ikke. Jeg skrev til ham, at jeg var der, og han svarede med en sms, hvori der stod: 'Jeg tror faktisk ikke jeg gider alligevel'. Pædagogen fortalte mig senere samme dag, at han havde overhørt Moussa sige til en ven, at han troede, at jeg var fra kommunen. Måske var han bange for, at jeg var en myndighed, der ville snuse til noget?" (Udsnit fra afvisningsliste)

Moussa ville egentlig gerne, sagde han, men endte med at afvise at deltage. Afvisningen som modstandsform, som Moussa udøvede den, kan med Foucaults optik forstås som rettet mod en umiddelbar "fjende", som måske ville kunne udnytte hans private oplysninger mod ham. At vise sit onlineliv til en person fra kommunen kunne tænkes at udgøre en potentiel fare, der kunne positionere Moussa i en uønsket subjektposition. Måske var det sådan, at den lurende fare gjorde datadeling, og de uoverskuelige effekter ved den, til en grænse, Moussa trak. Også uagtet forskerens forsøg på at forsikre ham om, at dataene kun ville blive brugt til forskning (hvad er det?), ikke ville blive delt med andre end forskerne i gruppen (hvem er de?) og ville blive opbevaret på sikre drev (hvad betyder det?).

Omgælder

En anden modstandsform, vi mødte flere varianter af, var, at børnene og de unge omgik og omdefinerede metoden 'digitale logbøger'. Opgavebeskrivelsen lød oprindeligt på, at de unge i løbet af en periode på to uger skulle undersøge deres brug af sociale medier i deres hverdag. Hver dag skulle de tage et eller flere billeder, eller screenshots, af noget, de havde lavet med eller på de sociale medier. Til hvert billede/screenshot skulle de besvare følgende spørgsmål:

- Hvad forestiller billedet?
- Hvorfor har jeg taget billedet?
- Hvad fortæller billedet om min hverdag?
- Fra hvilket medie stammer mit billede?

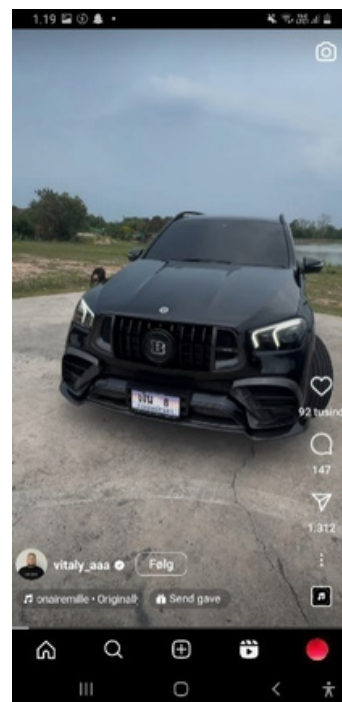
Børnene og de unge skulle oprindeligt sende os mindst 14 billeder/screenshots med besvarede spørgsmål fordelt over de to uger. Men metoden blev hurtigt justeret i mødet med børnene og de unge. De svarede ikke på alle spørgsmålene, orkede ikke at sende tekster og sendte kun screenshots. De 14 dage blev i nogle tilfælde til 25, og i andre til to. Som Sonja, der sendte 11 screenshots på halvanden dag og så syntes, hun var klar. Omgæelser af metodens formkrav var produktive, idet de muliggjorde, at vi fik indsamlet materiale hurtigt og på børnenes/de unges præmisser. De reagerede, kan man postulere, på ”magtens effekter”, der med vores opgavebeskrivelse for nogle af dem syntes at betyde en alt for langsommelig og langstrakt deltagelse i projektet. For nogle af børnene i fritidsklubben viste omgælsen sig at være nødvendig, da det at stave og skrive var meget svært for de mindste af dem. For de unge i ungdomsklubben var det at nøjes med at screenshotte en måde, hvorpå de kunne få tid til deres øvrige liv.

Omgælse af metoden kunne også være som Cecilie, der sendte et screenshot, hvor indholdet var anonymiseret med blå streger. Da vi spurgte, hvorfor indholdet af screenshottet var slettet, forklarede hun, at det var, fordi hun tog screenshottet derhjemme og ikke kunne spørge sin veninde om, hvorvidt hun måtte dele billederne med os forskere. Det var den samme bekymring, Sonja havde grundet Snapchats adviseringsfunktion. Omgæelserne af metoden her handler således, ifølge Sonja og Cecilie, om at passe på sine venners data og liv online og dermed også at værne om sine relationer. Med Foucaults begreber: at undgå en nu og her-fare for ens sociale liv, som kunne opstå ved at dele noget med os forskere.

Undvigelser

I interviewene oplevede vi forskellige former for undvigelser på vores spørgsmål. Villads, fra indledningen af artiklen, er et markant eksempel på en ung, der var deltagende og undvigende på samme tid. Forinden vores interview havde han sendt 17 logs uden tekst. Blandt screenshottene var der syv af hurtige biler, to af platformsspil, to af tråde på Snapchat, et meme, et af et billede af en løve (Palæstina), der spiser en mus (Israel), et af pengesedler, der tælles, et screenshot fra Spotify og et af Aula. Interviewet foregik i klubben, og i opstarten af interviewet susede Villads ind på kontoret, som var afsat til interviewet, og smækkede døren hårdt i efter sig. Han var et stort smil og lettere forpustet. På gangen hørtes hvin. Villads åbnede døren på klem og kiggede ud for derefter hurtigt at smække døren i igen. Pigerne lavede drama om en sweater, fortalte han. Under interviewet var Villads' telefon konstant fremme, og opmærksomheden blev delt ligeligt mellem den, det fortsatte sweaterdrama udenfor og interviewerens (Sofie). Det viste sig undervejs, at nogle af loggene var taget for sjov:

Sofie: Og så har du den her. Aula?

Villads: Eh, det er bare Aula. Det var bare et billede af Aula, fordi jeg sad og læste ... Ej, jeg gik bare ind i den og tog et billede. [Griner].

Sofie: Bruger du Aula, eller sendte du den bare for sjov?

Villads: Det var bare for sjov.

Sofie: Okay, du bruger det slet ikke i din hverdag?

Villads: Nej.

Sofie: Ok, så det er ikke noget, der betyder noget for dig?

Villads: Det betyder ikke en skid for mig.

(Udsnit af interview med Villads)

Villads manifesterede en ironisk distance til projektet og det, han havde logget. I selve interviewsituationen var det tydeligt, at han var til stede og ikke uinteressert i samtalen eller ude på at være uhøflig overfor interviewer, men han satte også selv betingelserne for, hvordan han ville være til stede, og hvad han ville svare på:

Sofie: Nej. Men pigerne laver konflikter, siger du?

Villads: Mmm. [Bekræftende].

Sofie: På sociale medier også?

Villads: Det aner jeg ikke.

Sofie: Nej, så det var bare noget med en trøje? Det var ikke noget særligt?

Villads: Ja.

Sofie: Og, hvis de voksne skulle blive bedre til at forstå?

Villads: Jeg ved det ikke. Jeg kan allerede se dit spørgsmål¹⁾, og jeg ved det ikke. Alle spørger mig, og når jeg kommer op at skændes: 'Hvad kan du selv gøre?' Og jeg ved det ikke. Jeg kan ikke komme på sådan nogen idéer.

Sofie: Nej, så du ved ikke, hvad de ville kunne hjælpe dig med?

Villads: Nej.

I interviewet svarede Villads kort og ofte med lukkede ja-nej-svar. Han fortalte også, at han skjulte sin mobil fra lærerne i skolen og brugte den, når der ikke var voksne til stede, selvom skolen var mobilfri (det fortalte alle de unge i øvrigt). Fortællingen om, at han skjulte sin telefon fra lærerne i skolen, gav os indtrykket af, at den tilknappe tilgang til at dele mediepraksisser med voksne ikke var eksklusiv for vores projekt. Sweaterdramaet uden for kontoret hørtes med jævne mellemrum i løbet af interviewet, og Villads tog flere gange afstand fra at være deltager i det. I andre interviews fik vi dog at vide, at Villads var i dramaets centrum. Dramaet virkede til at fylde blandt de unge i klubben, for det var aktuelt og højspændt og indebar onlinemobning, som i lang tid havde været skjult for voksne, men kulminerede med en dødstrussel, politianmeldelse og bortvisning fra skolen. Men i interviewet bagatelliserede Villads situationen som et pigedrama om en sweater. I interviewet delte Villads ikke sine erfaringer med konflikter med sociale medier, og han gjorde dem ikke til genstand for refleksion eller bekymring. Han havde aldrig oplevet konflikter online og havde ingen problemer online, han ikke selv kunne fikse, fortalte han:

1) Skal forstås som: "Jeg ved allerede, hvad du vil spørge om".

Sofie: [...] *noget, du havde brug for hjælp til, hvem ville du så henvende dig til her i klubben?*

Villads: *Ikke nogen. Fordi jeg har aldrig brug for hjælp.*

Sofie: *Du har aldrig brug for hjælp?*

Villads: *Ikke til sådan nogle ting. Det finder jeg selv ud af.*

Hverdagens konflikter klarede Villads selv, regler omgik han let, og problemer, *"det er bare ligegyldigt pis"* (Villads). Villads' modstand oplevede vi som undvigende, kortfattet og grænsesættende. Selvom der højlydt foregik noget i relationerne til de andre unge udenfor døren, holdt Villads kortene tæt til kroppen. Delte ikke sine udfordringer med voksne, spurgte ikke om hjælp, svarede undvigende, bagatelliserende og ironisk på spørgsmål. Læst med Foucault kan undvigelserne forstås som modstand mod den form for subjektivering, Villads kunne blive tilbudt i interviewet, hvis han foldede sweaterdramaet ud. Hvis han gav udtryk for, at han var impliceret i sweaterdramaet, kunne det så tænkes, at risikoen for at blive identificeret på en særlig måde af interviewerens var til stede? At modsætte sig potentielle subjektiveringsmuligheder ved at undvige kan forstås som, at Villads passede på sig selv. På denne måde kunne han også efter interviewet fortsat definere sin egen situation og undgå at give interviewerens mulighed for at definere det, som voksne måske alligevel ikke forstår. Som Villads i øvrigt understregede i interviewet ved at sige, at problemer bedst ordnes mellem jævnaldrende, der forstår hinanden. Det var på sin vis det samme, der var på spil, da Villads sagde, at alle voksne spurgte om, hvad han havde brug for hjælp til. Men hvordan skulle han vide det? Det var lidt, som om Villads var mødt af voksnes gode intentioner, og så, kunne man forestille sig, var det bedre at være undvigende, også i det samtalerum, et interview ellers etablerer.

Afsluttende refleksioner

I interviewene finder vi således afvisninger, omgælder og undvigelser som modstand mod vores forskningsmetoder. Frem for at læses som metodernes falliterklæring eller som en afspejling af børnene og de unges inkompetence kan modstanden mod metoderne læses som, at vores forsøg på at nærme os børnene og de unges perspektiver skubbede til deres værdier og grænsesætninger for deres mediepraksisser, der handler om at passe på sine venner og sig selv online. Med Foucaults begreber frasagde børnene og de unge sig, både verbalt og nonverbalt, de subjektiveringsmuligheder, vi tilbød dem, og modsatte sig den magtform, der lå i at blive set, forstået og kategoriseret af en ekstern vidensperson, der potentielt kunne intervenere i deres liv på baggrund af viden om dem.

Modstanden mod metoden giver anledning til overvejelser om, hvad det gør, når vi "inviterer" børn og unge ind som medforskere. I projektet inviterede vi børn og unge ind som medforskere i en begrænset del af projektet. Med børnene og de unges deltagelse blev etiske udfordringer ved metoden synlige, som screenshottet, Snapchat informerer andre om, er taget, datadelingen med fremmede voksne som potentielt inkriminerende og det intime og private liv, som børnene og de unge gerne ville værne om. Med en mere radikal inddragelse (Andrén & Zetterqvist Nelson, 2022; Christensen, 2004; Gravesen et al., 2019; Harju et al., 2024) kunne børnene og de unge potentielt have lært os om, guidet os i og hjulpet os til ikke at bede dem om at dele screenshots. De kunne muligvis have hjulpet os til at etablere etiske hensyn i undersøgelsesdesignet, der var mere nænsomme i forhold til børne- og ungeskabte normer for passende adfærd med sociale medier.

Hensyn, som kunne have understøttet, at de oplevede, at deres sociale og personlige liv ikke blev udsat for fare, ved at de indgik i forskningsprojektet, hvilket var en etisk fordring, vi havde etableret forud for undersøgelsen.

Omvendt producerede metoden, der ikke virkede helt efter hensigten, alligevel vigtig viden om det, vi var optagede af. I et postkvalitativt perspektiv, hvor metoder ikke anskues som ”dåseåbnere”, men som verdensinvolverede og verdensgenererende, er metoder eksperimenterende måder at engagere sig i verden på; de er måder at lære noget med og om den på (Barad, 2007; Colman et al., 2024; Falkenberg & Sauzet, 2023; Gunnarsson & Bodén, 2021; Hinton & Treusch, 2015; Sauzet, 2021; Spyrou, 2016; Vinciane, 2005). I dette perspektiv kan det siges netop at være fordi metoden skubbede til præmisser og værdier blandt børnene og de unge, at det blev tydeligt for dem og os, at der var mere på spil, end vi, og måske også de, havde kunnet forudsige eller forestille sig forud for projektet. Igen er Villads et interessant eksempel. Han var den første til at sige ja til at deltage i projektet, måske fordi han havde prøvet metoden før, som beskrevet indledningsvis i artiklen (Sauzet et al., 2024). Villads vidste med andre ord, hvad han gik ind til, men gjorde alligevel modstand. Måske fordi hans situation ændrede sig, samtidig med at projektet fandt sted. Parallelt med at sweaterdramaet foldede sig ud, blev metodens potentielle implikationer for Villads’ liv altså større. Mere radikalt inddragende tilgange havde måske kunnet gribe denne omstændighed, måske ikke. Eller måske ville mindre involverende metoder, som ikke kræver screenshots og feltarbejde i eget liv, være en mere respektfuld måde at arbejde på?

Måske peger Villads’ undvigelser og kortfattede svar mest af alt på, at forskningen kan være ubelejlig og irriterende og presse sig på netop dér, hvor der er noget på spil i situationer, man ikke kan forudse eller metodedesigne sig ud af. Når metoder skaber modstand i form af afvisninger, omgørelser og undvigelser, kan det altså også være, fordi de er involverede og generative måder at skubbe til, kilde eller irritere verden på og se, hvordan den reagerer. Og de situerede effekter, som metoder får, må følgende analyseres som medproducerende for verdens tilblivelse og ikke som repræsentative for, hvordan den allerede var (Thrift, 2008). I dette perspektiv er metoder selve den generative kraft, der gør det muligt at performe versioner af verden, som den bliver til, når metoderne skubber på (Sauzet, 2021).

Mere radikale inddragelsesprocesser havde givetvis kunnet varsko os om, at Snapchat fortæller den anden, når der screenshottes i fælles beskedtråde. Men kunne vi være nået til et design, der kunne være gået udenom sweaterdramaets konflikter? Eller er det en præmis, at metoder ikke altid opleves så nænsomme, som forskningen kunne ønske sig, for dem, der deltager som informanter eller medforskere? Og er det måske også en præmis, at vores etiske fordringer, uagtet hvor reflekteret vi designer dem, kan komme til kort i mødet med de komplekse liv, børn og unge lever? Og skal forskningen have lov at være ubelejlig og irriterende? Skal den have lov at skubbe lidt og rykke grænser for overhovedet at kunne få øje på det, der betyder noget – det, der er på spil?

I børne- og ungdomsforskningen, særligt indenfor uddannelse og pædagogik, kan der argumenteres for, at metoder ofte mimer børn og unges erfaringer. Metoderne kan opleves som genkendelige for børn og unge, fordi de (som oftest) indebærer, at voksne beder dem om at performe noget, de ikke selv ville have fundet på. Gennem positioneringens og fordringens genkendelighed forstærkes skubbet, irritationen og kilden muligvis, og modmagtsformer kan opstå. Inddragelse af børn og unge som medforskere eller meddesignere af undersøgelsesmetoder garanterer dermed ikke nødvendigvis mere etiske/nænsomme metoder eller metoder, der virker (efter hensigten). Men måske kan en større gennemsigtighed og ærlighed om bøvlet, det akavede og usikkerheden, der kan opstå, når vi indgår i empirisk forskning, blive en etisk rettesnor for forskningsproces og -formidling? En rettesnor, der ikke så meget handler om at gøre det rigtige, bekende sig til den mest etisk forsvarlige metode eller ”lykkes” med sit projekt, men nærmere handler om åbenhed i forhold til de brud, paradokser og selvmodsigelser, der præger den involverende børne- og ungeforskning.

Litteratur

- Andrén, M., & Zetterqvist Nelson, K.** (2022). Introduktion: Att lyssna på barn – nya infallsvinklar, nya perspektiv. *BARN - Forskning om barn og barndom i Norden*, 40(3).
<https://doi.org/10.23865/barn.v40.5077>
- Ball, S. J., & Olmedo, A.** (2013). Care of the self, resistance and subjectivity under neoliberal governmentalities. *Critical Studies in Education*, 54(1), 85–96.
<https://doi.org/10.1080/17508487.2013.740678>
- Barad, K.** (2007). *Meeting the universe halfway: Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*. Duke University Press.
- Bodén, L.** (2021). On, to, with, for, by: Ethics and children in research. *Children's Geographies*.
<https://doi.org/10.1080/14733285.2021.1891405>
- Boylorn, R.** (2008). Participants as Co-Researchers. I L. Given (Red.), *The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods* (s. 599–601). SAGE Publications, Inc.
<https://doi.org/10.4135/9781412963909.n310>
- Bramming, P., Hansen, B. G., & Olesen, K. G.** (2009). SnapLog—En performativ forskningsteknologi, eller hvad grævlingelorten fortæller om lærertrivsel. *Tidsskrift for Arbejdsliv*, 11(4), 024–037. <https://doi.org/10.7146/tfa.v11i4.108850>
- Brus, A.** (2013). A young people's perspective on computer game addiction. *Addiction Research & Theory*, 21(5), 365–375. <https://doi.org/10.3109/16066359.2012.733466>
- Brus, A. (2015). *Kampen om computertiden: Om unges højfrekvente og problematiserede brug af computerspil*. Roskilde Universitet.
- Børns Vilkår.** (2019). *Skolebørns liv med digitale medier hjemme og i skolen*. (No. Del 3).
- Christensen, P. H.** (2004). Children's participation in ethnographic research: Issues of power and representation. *Children & Society*, 18(2), 165–176. <https://doi.org/10.1002/chi.823>
- Clark, A., & Statham, J.** (2005). Listening to Young Children: Experts in Their Own Lives. *Adoption & Fostering*, 29(1), 45–56. <https://doi.org/10.1177/030857590502900106>
- Colman, F. J., Tuin, I. van der, & Braidotti, R. (Red.).** (2024). *Methods and genealogies of new materialisms*. Edinburgh University Press.
- Falkenberg, H., & Sauzet, S.** (2023). *Multisensoriske metoder og analyser: Til undersøgelse af pædagogiske praksisser*. Samfundslitteratur.
- Foucault, M.** (1982). The Subject and Power. *Critical Inquiry*, 8(4), 777–795.
- Gleerup, J., & Egmos, J.** (2022). Fremtidværkstedet som metode til erkendelse og forandring: Metodologiske erfaringer med kritisk utopisk aktionsforskning. *Tidsskrift for Arbejdsliv*, 24(4), 59–74. <https://doi.org/10.7146/tfa.v24i4.135163>
- Gravesen, D. T., Mikkelsen, S. H., & Frostholm, P. H.** (2019). Imellem inddragelse og adultocentrisme: Metodologiske refleksioner over udfordringer og paradokser i kvalitativ børne- og ungeforskning. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 3(1), 30–48. <https://doi.org/10.18261/issn.2535-2512-2019-01-03>
- Gravesen, D. T., Mikkelsen, S. H., & Frostholm, P. H.** (2021). Participation and Democratization in Youth Research—To What Extent? Critical Reflections on Current Pathways in Qualitative Youth Research. I T. Wulf-Andersen, R. Follesø, & T. Olsen (Red.), *Involving Methods in Youth Research* (s. 215–240). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-75941-4_9

- Gunnarsson, K.** (2018). Potentiality for change? Revisiting an action research project with a sociomaterial approach. *Educational Action Research*, 26(5), 666–681.
<https://doi.org/10.1080/09650792.2017.1417143>
- Gunnarsson, K., & Bodén, L.** (2021). *Introduktion till postkvalitativ metodologi*. Stockholm University Press.
- Haraway, D. J.** (2016). *Staying with the Trouble: Making Kin in the Chthulucene*. Duke University Press.
<https://doi.org/10.1215/9780822373780>
- Harju, A., Bernedo Muñoz, I. M., & Tofteng, D.** (2024). Tensions and dilemmas in participatory youth projects working within institutional frameworks. *International Journal of Adolescence and Youth*, 29(1), 2312855. <https://doi.org/10.1080/02673843.2024.2312855>
- Head, E.** (2009). The ethics and implications of paying participants in qualitative research. *International Journal of Social Research Methodology*, 12(4), 335–344. <https://doi.org/10.1080/13645570802246724>
- Herring, S.** (2007). Questioning the generational divide: Technological exoticism and adult constructions of inline youth identity. I D. Buckingham (Red.), *Youth, Identity and Digital Media* (s. 71–92). Cambridge.
- Hinton, P., & Treusch, P.** (Red.). (2015). *Teaching with feminist materialisms: Teaching with gender. European women's studies in international and interdisciplinary classrooms*. ATGENDER.
- Horsdal, M.** (2000). *Livets fortællinger: - En bog om livshistorier og identitet* (1. udg., 2. opl.). Borgen.
- Hyers, L. L.** (2018). *Diary Methods: Understanding Qualitative Research*. Oxford University Press USA - OSO.
- Klykken, F. H.** (2022). Implementing continuous consent in qualitative research. *Qualitative Research*, 22(5), 795–810. <https://doi.org/10.1177/14687941211014366>
- Kofoed, J.** (2007). Ansvar for egen elevhed: suspensive komparationer på arbejde. I J. Kofoed, & D. Staunæs (red.), *Magtballader: 14 fortællinger om magt, modstand og menneskers tilblivelse* (1 udg., s. 99-121). Danmarks Pædagogiske Universitetsforlag.
- Larsen, M. C., & Johansen, S. L.** (2024). *Social media across everyday contexts: Digital childhood and youth in the Nordics*. Samfundslitteratur.
- MacLure, M., Holmes, R., Jones, L., & MacRae, C.** (2010). Silence as Resistance to Analysis: Or, on Not Opening One's Mouth Properly. *Qualitative Inquiry*, 16(6), 492–500.
<https://doi.org/10.1177/1077800410364349>
- Nairn, K., Munro, J., & Smith, A. B.** (2005). A counter-narrative of a 'failed' interview. *Qualitative Research*, 5(2), 221–244. <https://doi.org/10.1177/1468794105050836>
- Sauzet, S.** (2014). Tværprofessionel praksis undersøgt med snap-logs. I D. Tofteng & T. Ritchie (Red.), *Pædagog i skole og fritid: Perspektiver på tværprofessionelt samarbejde i skolen* (s. 170–186). Billesøe og Baltzer.
- Sauzet, S.** (2021). Versions of Phenomena. *Matter: Journal of New Materialist Research*, 2(2).
<https://doi.org/10.1344/jnmr.v2i2.35899>
- Sauzet, S.** (2023). Etik med multisensoriske metoder: Eksempler fra et forskningsprojekt om overgangen mellem 3. Og 4. Klasse, sfo og klub. I H. Falkenberg & S. Sauzet (Red.), *Multisensoriske metoder og analyser: Til undersøgelser af pædagogiske praksisser*. Samfundslitteratur.

- Sauzet, S., Jakobsen, J., & Karstoft, B.** (2024). Digitale logbøger: – Undersøgelser af unges sociale mediepraksisser som afsæt for fritidspædagogisk udvikling. *Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse*, 8(1), 9. <https://doi.org/10.7146/fppu.v8i1.144792>
- Skibsted, E., & Munkholm, M.** (2022). Empiriværksted. *CEPRA-striben*, 78–87. <https://doi.org/10.17896/UCN.CEPRA.N30.483>
- Smahel, D., Machackova, H., Dedkova, L., Ólafsson, K., Livingstone, S., & Hasebrink, U.** (2020). *EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries*. EU Kids Online. <https://www.lse.ac.uk/media-and-communications/assets/documents/research/eu-kids-online/reports/EU-Kids-Online-2020-10Feb2020.pdf>
- Spyrou, S.** (2016). Researching children's silences: Exploring the fullness of voice in childhood research. *Childhood*, 23(1), 7–21. <https://doi.org/10.1177/0907568215571618>
- Spyrou, S.** (2019). An Ontological Turn for Childhood Studies? *Children & Society*, 33(4), 316–323. <https://doi.org/10.1111/chso.12292>
- Staksrud, E.** (2024). Children and the internet—Ten research insights. I M. C. Larsen & S. L. Johansen (Red.), *Social Media across Everyday Contexts. Digital Children and Youth in the Nordics* (s. 45–64). Samfundslitteratur.
- Staksrud, E., & Ólafsson, K.** (2020). Is It Me, or Is It You? Exploring Contemporary Parental Worries in Norway. I L. Tsaliki & D. Chronaki (Red.), *Discourses of Anxiety over Childhood and Youth across Cultures* (s. 323–345). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-46436-3_14
- Thrift, N. J.** (2008). *Non-representational theory: Space, politics, affect*. Routledge.
- Thurlow, C.** (2006). From Statistical Panic to Moral Panic: The Metadiscursive Construction and Popular Exaggeration of New Media Language in the Print Media. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 11(3), 667–701. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2006.00031.x>
- Thurlow, C., Aiello, G., & Portmann, L.** (2020). Visualizing teens and technology: A social semiotic analysis of stock photography and news media imagery. *New Media & Society*, 22(3), 528–549. <https://doi.org/10.1177/1461444819867318>
- Thurlow, C., & Bell, K.** (2009). Against Technologization: Young People's New Media Discourse as Creative Cultural Practice. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 14(4), 1038–1049. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2009.01480.x>
- Vinciane, D.** (2005). Sheep do have opinions. I B. Latour & P. Weibel (Red.), *Making Things Public: Atmospheres of Democracy*. MIT Press.

English Abstract

This article explores children's and young people's evasions, refusals, and circumventions of research methods as forms of resistance, and reflects on how such resistance itself generates knowledge about the very practices the methods were designed to investigate. Drawing on fieldwork from a project on pedagogues' work with children's and young people's media practices in leisure and youth clubs (grades 4–9), the article examines methodological challenges encountered with the use of 'digital logbooks' (Sauzet et al., 2024). Rather than treating these challenges as mere obstacles, the article reads them as productive disruptions that reveal the unruly and unpredictable ways in which research methods intervene in the becoming of the world. In doing so, the article contributes to methodological debates by showing how resistance and "trouble" in the field can themselves be understood as knowledge-making practices.

Forfatterbiografier

Sofie Sauzet, ph.d., lektor på Københavns Professionshøjskole. Forsker i fritidspædagogik og de børn, unge og fritidspædagoger, hvis hverdags- og arbejdsliv finder sted i og omkring fritidspædagogiske institutioner. Tovholder på Forskningsnetværk for fritidspædagogik.

David Thore Gravesen, ph.d., lektor på VIA University College. Underviser på pædagoguddannelsen og er forskningsleder i Program for Hverdagsliv og Fritidspædagogik, hvor han bl.a. forsker i ungdomsliv og fritidspædagogik

